

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

УДК 8.80

DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.4-2/01>**Басараба І. О.**

Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

АНГЛОМОВНІ ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ: ПРОБЛЕМА КЛАСИФІКАЦІЇ

У статті висвітлені основні питання в області фразеології, які стосуються класифікації фразеологізмів, а також виділення меж фразеологічного фонду. На думку автора, найбільш прийнятним підходом щодо класифікації фразеологізмів є комбінований, тобто системний, який поєднує у собі кілька критеріїв (семантичний, синтаксичний).

У статті досліджується поняття «енантиосемії», розкривається її місце у фразеології сучасної англійської мови. Автор вважає, що енантіосемія є досить важливим і складним для сучасної семасіології феноменом. У роботі розглядається класифікація структурно-граматичних типів фразеологічних одиниць, визначаються мовні особливості фразеологізмів із протилежними значеннями.

Автор висвітлює певні проблеми принципів відбору класифікації лексики за частинами мови; навів різні підходи щодо розподілу слів за частинами мови; провів аналіз типологічних класифікацій фразеологічного фонду. Проаналізовано фразеологічні одиниці військового дискурсу в англійській мові, здійснюється їх класифікація за структурно-семантичним принципом на номінативні (субстантивні, ад'єктивні, адвербіальні), номінативно-комунікативні (дієслівні).

Зроблено висновок, що більшість фразеологічних одиниць військового дискурсу є зворотами, які здебільшого відносяться до дієслівних фразеологічних одиниць; використано методи статистичної лінгвістики, що дозволило встановити достатню чисельність репрезентативної вибірки ідіом військового дискурсу для отримання достовірних висновків і результатів цього дослідження. На думку автора, доречно було б окреслити інші критерії класифікації фразеологічних одиниць, які б охоплювали комунікативні, когнітивні та прагматичні виміри їх функціонування в різних типах дискурсів загалом і військового зокрема.

Ключові слова: фразеологічні одиниці, класифікація, групи, військовий текст, частинно-мовна конструкція, енантіосемія.

Постановка проблеми. Вільне володіння іноземною мовою нині є невід'ємною вимогою до професійної компетентності будь-якого сучасного фахівця, в тому числі військового. Рівень її вміння використання під час професійної діяльності визначається правильністю і доречністю застосування стійких словосполучень, які несуть певне емоційне навантаження у процесі спілкування з комунікатором, сприяють кращому розумінню тароблять мову «живою». Саметакими усталеними словосполученнями є фразеологізми та ідіоми. Важливим питанням є класифікація та аналіз структури фразеологічних одиниць, що дасть змогу виявити специфіку їх використання у військовому дискурсі. Це дозволить виявити закономірності походження, утворення та застосування

їх у професійній діяльності сучасних військових фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Відомими науковцями у галузі досліджень проблем із фразеології є М. Алефіренко, Д. Добровольський, М. Ковшова, А. Кунін, на думку яких мовна фразеологічна компонента формує досить особливу систему, яка має свої специфічні особливості та ознаки. Такими є організованість ідіом у вигляді речень і словосполучень, наявність у фразеологізмах семантичних категорій значення, а також прихований зміст фразеологізму, який є характерним принаймні для одного його компонента.

Аналіз низки наукових і лінгвістичних джерел виявив відсутність єдиного принципу, згідно якого

проводиться класифікація фразеологічних одиниць та ідіом. Незважаючи на те, що це питання є досить опрацьованим, деякі аспекти класифікацій так і залишилися не виділеними. Оскільки ідіоми та фразеологічні одиниці є досить складним і цікавим феноменом з особливими якостями, то очевидно, що їх можна вивчати з різних точок зору.

Існує багато підходів до класифікацій ідіом, які є розробленими на основі певних принципів і підходів. Цікавим питанням є адаптація існуючих класифікацій до ідіом та фразеологічних одиниць, виділених із текстів на військову тематику, встановлення закономірностей їх утворення в сучасній англійській мові. Останнє зумовлюється необхідністю зміцнення потенціалу теорії ідіоматики загалом і теорії ідіоматики військового дискурсу зокрема, а також необхідністю одержання нових відомостей про постійні процеси збагачення мовних номінативних засобів при дотриманні правил мовної економії.

Постановка завдання. Метою статті є класифікація фразеологізмів військового дискурсу в сучасній англійській мові та встановлення структурних закономірностей їх утворення і використання.

Виклад основного матеріалу. В англійській мові ідіоми здебільшого виступають у реченні як структурне ціле, до складу якого входять слова, що знаходяться в різних морфологічно-синтаксичних відношеннях між собою. Дослідження ідіом та фразеологічних одиниць є складником структурно-семантичної парадигми, яка є однією з визначних проблем в області лінгвістики.

Під поняттям «військового дискурсу» ми маємо на увазі комунікативну підсистему мовлення (текст у єдності із позамовними, прагматичними, психологічними, соціокультурними та іншими чинниками). При класифікації фразеологічних одиниць військового дискурсу близькими та найбільш інформативними, на нашу думку, є частинно-мовні критерії.

Дослідження частин мови почали датуватися ще з початку часів нашої ери та мали початок ще з античних часів. У працях Аристотеля та Платона вперше згадувалися частини мови. Під поняттям «частини мови» ми розуміємо частини, які формують мовлення. У результаті такого поділу виділяються певні «класи» слів. Отже, теорія частин мови тісно переплітається з класифікаціями слів. Тому в нашому дослідженні важлива послідовність і доцільність використання частин мови у стійких словосполученнях (фразеологізмах військового дискурсу), їх ієрархія та залежність.

Дослідники, які вивчали спірні питання щодо частинно-мовних критеріїв, поділились на два

діаметрально протилежні табори. Одні науковці визнають гомогенні класифікації одним критерієм поділу, інші ж вважають, що лише комплексне застосування різних критеріїв є правильним і доцільним (гетерогенні класифікації).

Прибічники гомогенної класифікації вважають критерієм частинно-мовного розподілу лише один із критеріїв: або синтаксичний, або семантичний, або морфологічний. Семантичний підхід інколи називають «когнітивним», оскільки частинно-мовний розподіл пов'язаний пізнавальною діяльністю, причому мова є основним засобом когнітивної сфери діяльності людини, а певні мовні правила – невід'ємною частиною відповідного когнітивного апарату. Цей критерій має дещо психологічне підґрунтя. Під час розумової діяльності людина послуговується змістовим значенням (концептом) предметів, явищ, процесів, ознак, чисел, яке у мовленні об'єктивується у вигляді слів.

Згідно семантичного принципу в основі частинно-мовного розподілу лежать певні абстраговано-граматичні значення: атрибутивність, ознака, характеристика (прикметник); динамічність, дія, процесуальність (дієслово); предметність (іменник); кількісна ознака, розрядність (числівник), час і місце (прислівник). Послідовниками такої класифікації є Ш. Баллі, В. Виноградов, Р. Квірк, Дж. Мейкледжон, О. Потєбня.

Синтаксичний підхід базується на частинно-мовному розподілі слів за тим, яку синтаксичну позицію та синтаксичну функцію виконує лексична одиниця в реченні, у певному дистрибутивному оточенні, у мовній конструкції. Такими типовими синтаксичними функціями може бути позиція підмета або додатка для іменника, позиція присудка для дієслова, позиція ознаки для прикметника, позиція обставини для прислівника. Варто зазначити, що інколи за рахунок рухливості синтаксичних функцій частин мови у реченні можуть виявлятися нетипові функції словосполучних конструкцій. Синтаксичний критерій за своєї ієрархією можна вважати другим після семантичного. Дослідженням класифікацій мовних одиниць за цим критерієм займалися К. Ф. Бекер, Н. Вебстер, І. Вихованець, Є. Курилович, Дж. Морелл, Л. Теньєр, К. Хенгевельд, О. Шахматов та інші.

Згідно з морфологічними критерієм частинно-мовний розподіл відбувається на основі використання граматично-морфологічних характеристик слів: рід, число, вид, час, дія, особа, відмінок (Н. Вебстер, Дж. Керм, Г. Суїт, У. Тернер, А. Уест, П. Фортунатов). Можна виокремити і ще один

критерій – словотвірний. Інколи саме він може бути базовим під час проблемних питань при виділенні частин мови.

Прихильники гетерогенної класифікації (І. Кучеренко, В. Виноградов, Л. Щерба) вважають, що використання лише одного критерію не дає чіткої картини про частинно-мовну класифікацію. На думку дослідників, до такого розподілу потрібно підходити логічно і системно з урахуванням психологічних і когнітивних аспектів мови і мовлення. Тому природним у частинно-мовному розподілі є застосування трьохзначного критерію, який поєднує у собі морфологічні, синтаксичні та семантичні принципи. Цей так званий комплексний підхід переважає у нинішній лінгвістиці і є більш точним для визначення того, до якої частини мови належать те чи інше слово. При цьому семантичний компонент при комплексній класифікації відіграє провідну роль.

Проведений аналіз існуючих підходів до частинно-мовної класифікації лексичних одиниць дозволить більш ґрунтовно підійти до питання розподілу фразеологізмів військового дискурсу до тієї чи іншої частини мови. Аналіз художніх текстів на військову тематику дозволив виявити, що більшість фразеологізмів є загальноновживаними та відомими, лише невелика їх частина має безпосередню прив'язку до професійної діяльності. Визначальну роль при вирішенні завдання класифікації ідіом відіграє наявність так званого опорного або ядерного компонента. Під ядерним компонентом прийнято вважати такий компонент, «який «фразеологізує» вільне словосполучення» [9, с. 200].

Виокремлення ядерних компонентів фразеологічних одиниць тісно переплітається з поняттям структурного типу тієї чи іншої фразеологічної конструкції. Існують такі типи фразеологічних одиниць, ядерний компонент яких співпадає із граматично основним (ієрархічно головним) словом, у яких саме семантичний компонент є провідним. Ми провели аналіз, який дозволив умовно розділити фразеологічні одиниці військового тексту на такі групи:

1. Дієслівні. До цієї підгрупи ми відносимо фразеологічні одиниці, які в реченні виконують функцію дієслова. Така підгрупа зі всіх є найбільшою. Це пов'язано з поняттям «поляризації», яке виникає за рахунок префіксацій. Проведений аналіз дозволив зробити висновок, що у тексті найчастіше зустрічалися дієслівні фразеологічні одиниці зі структурою дієслово + іменник, що структурно можна представити у вигляді *V.+N.*, при чому головним у цій конструкції є дієслово

(*to lose face, to tell the truth, to break someone's heart*). Фразеологічна конструкція *to lose face* має значення «демонструвати свою слабкість», «вести себе недостойно»: “*And they would not want to lose face with their Arab neighbours*” [12, с. 192]. Очевидно, що цей фразеологізм у реченні виконує роль дієслова, при цьому домінуючим компонентом у словосполученні є дієслово “*to lose*”.

Аналогічною є ситуація з фразеологічною одиницею *to break someone's heart*. У прикладі: *There were two others brothers in the family to carry on farming the wheat, but it almost broke old Jethro Carson's heart when his oldest son packed his bags at the age of 18* мається на увазі не пряме значення, а зробити «когось нещасним, доставити біль».

Аналіз наведених вище прикладів свідчить про те, що дієслово, яке входить до складу дієслівних фразеологічних одиниць, відіграє домінуючу роль у лексичній конструкції. При цьому гнучкість дієслівної компоненти дозволяє дієслівному фразеологізму видозмінюватися за способами, часами, особами, а різні морфологічні дієслівні зміни можуть регулюватися семантикою тих чи інших фразеологічних одиниць, яка передбачає певні обмеження, категоріальні зміни дієслівних фразеологічних одиниць.

2. Адвербіальні. До цієї підгрупи відносимо стійкі обставинні та адвербіальні ідіоми, тобто стійкі словосполучення, які описують якість чи певні умови, за яких відбувається той чи інший процес (*out of the blue, without a reason, behind one's back*). Здебільшого у реченні адвербіальні фразеологічні одиниці виступають в ролі обставини. Морфологія цієї підгрупи не дозволяє ніяких змін.

Наприклад, *behind one's back*, що має значення «робити щось потайки, у когось за спиною», “*What have you two been plotting behind my back?, asked Harry*” [10, с. 339]. Фразеологічна одиниця *out of the blue* згідно зі словниками має значення «раптово, як грім серед ясного неба». “*She'd rung him out of the blue to tell him she wanted a divorce*” [10, с. 161].

За структурою адвербіальні фразеологізми неоднорідні та можуть представляти конверсію різних слів, тому досить важко схематично цю структуру представити. В більшості адвербіальних фразеологічних одиниць стоїть іменник, який є ядерним у структурі фразеологічної одиниці, а також відіграє роль граматично і семантично провідного компонента.

3. Ад'єктивні. До цієї групи ідіом, а саме до їх граматико-семантичної структури, входять прикметники, а також ад'єктивні словосполучення, які називають певні ознаки такої ідіоми

(*in the first place, to a bare minimum, to be sick to death of something*). Опорним компонентом ад'єктивних фразеологічних одиниць здебільшого є прикметник, а в реченні вони виконують роль ознаки. Беручи за приклад фразеологічну одиницю *to be sick to death of something*, можна зробити висновок, що цей зворот вживається зі значенням, коли ситуація вийшла з-під контролю, стала огидною та драгуюче. *And now we know they may be have attached a US warship. I'm sick to death of this crap* [12, с. 191].

4. Субстантивні. До таких фразеологічних одиниць відносяться фразеологізми, у яких ядерним компонентом виступає іменник, що зберігає усі семантичні і граматичні ознаки, характерні для цієї частини мови. Наприклад, *in good faith*, що має значення «добросовісно, з доброї волі, з добрими намірами»: *All might have progressed in good faith*. Цей фразеологізм характеризує вчинки, дії людини, причому основне семантичне навантаження несе іменник.

Досліджуючи специфіку субстантивних фразеологічних одиниць, варто згадати про таке семантичне явище як «енантиосемія». Під цим терміном розуміють вживання мовних одиниць, зокрема і фразеологічних, у їх протилежному значенні. Цей факт пов'язаний із бажанням мовника надати своїй репліці більшої емоційності та експресивності [4, с. 35].

Енантиосемія є досить цікавим та ще до кінця не вивченим складним феноменом. Енантиосемія фразеологічних одиниць зумовлена тим, що за своїми семантичними та структурними якостями фразеологічні одиниці є більш складними, ніж просто слова. Особлива роль емоційно-оціночного, прагматичного та образного аспектів фразеологічних одиниць вносять додаткові корективи в енантиосемію на фразеологічному рівні.

У цьому контексті варто зазначити, що до субстантивних фразеологізмів відносяться фразеологічні одиниці, ядерний компонент яких виражений іменником, що зберігає свої семантичні та граматичні якості, характерні для цієї частини мови. Так, фразеологізм *Good Heavens! – Good Heavens, no, what would they have in common?* вживається для вираження певного несхвалення або здивування, а в іншому випадку *Good Heavens! She is very cute girl* – характеризує схвалення.

До цієї підгруп також відносяться фразеологічні одиниці, які утворюються шляхом неповного чи повного метафоричного переосмислення, а саме утворення словосполучень, які з'явилися внаслідок схожості з певним явищем чи предметом (*a call to arms, comrade in arms*).

Варто звернути увагу на субстантивні фразеологізми, які вживаються для характеристики, якісної оцінки людини. Наприклад, у субстантивній фразеологічній одиниці *a hard nut to crack*, яку вживають для того, щоб дати позитивну чи негативну оцінку людині залежно від позиції мовця, можна спостерігати певне співпадання граматично та семантично ядерного компонента. Поляризація пов'язана з іменником *nut*: *But we've a good few guns emplaced now, and the wall's higher, and they'll find us a more difficult nut to crack*. З іншого боку цей фразеологізм можна використовувати для негативної характеристики людини: *It is very difficult to persuade him in something. He never listens to anyone. He is a hard nut to crack!*

Отже, субстантивні фразеологізми у мовленні несуть навантаження іменника; їх лексико-семантична структура може бути різною, але ядерним компонентом таких фразеологічних одиниць виступає іменник. Аналіз фразеологічного простору військового дискурсу дозволив виявити субстантивні ідіоми, які описують явище або властивості предметів, дають оцінку діям і вчинкам людини, характеризують її якості.

5. Вигуки (прислів'я, приказки, вигуки). До цієї ніші фразеологічних одиниць відносяться такі, що володіють семантикою вигуків. Досить важливою особливістю цієї підгрупи є те, що номінативна функція фразеологічних одиниць, які відносяться до цієї підгрупи, повністю чи частково відсутня. Фразеологічні одиниці, які є «представниками» цієї групи, здебільшого вирізняються своєю емоційною забарвленістю та є підґрунтям для виникнення оціночно-емоційної енантиосемії. Так, фразеологічна одиниця *That's a good boy* володіє широким спектром позитивного напрямку (захват, здивування). *God knows* показує невідомість і незнання, що, окрім Бога, нема на кого сподіватися і ніхто не знає, що має бути далі: *God knows what my mother will make of the Lady Virginia*.

Зазвичай діапазон емоцій та почуттів, який передає ця група фразеологічних одиниць, є дуже широким (як негативним, так і позитивним). Якщо проаналізувати структуру, то у структурному відношенні ця група фразеологізмів є неоднорідною. Часто такі фразеологічні одиниці є конверсією слів, в основі якої здебільшого лежить вигук або іменник, який є провідним опорним компонентом цієї групи.

Фразеологічні одиниці, які вважаються рівносильними до речення, умовно можна розділити на дві основні підгрупи:

1. Комунікативні фразеологічні одиниці, тобто такі, які передають якесь повідомлення.

Фразеологізми, що належать до цієї підгрупи, можуть вживатися як будучи частиною більш складного речення, так і самостійно. За характером інформації, яка має бути передана, їх можна поділити на звороти комунікативного характеру та звороти афористичного характеру.

2. Номінативні фразеологічні одиниці – це такі ідіоми, які вважаються образними та експресивними еквівалентами слів. За їх лексико-граматичним характером вони можуть бути різноманітними.

Проведений аналіз дозволив отримати повнішу характеристику не лише семантичних якостей та особливостей фразеологічних одиниць, а й дослідити граматико-структурні особливості фразеологічних зворотів. Для подальшої роботи важливим питанням є встановлення обсягу вибірки фразеологічних одиниць, що зустрічаються у військових текстах, яка дала б об'єктивну картину частоти їх появи і дозволила б провести ґрунтовний структурно-семантичний і частинно-мовний аналіз ідіоматичного простору військового дискурсу.

Нині при дослідженні мовної системи і можливостей її функціонування активно застосовуються квантитативні методи у лінгвістиці. Хоча можливість їх використання передбачили ще Ф. де Соссюр та І. А. Бодуен де Куртене, фактично застосовувати їх почали з середини минулого століття. Дослідження в цьому напрямі проводили зарубіжні вчені Габріель Альтман (Gabriel Altmann), Рейнгард Кьолер (Reinhard Köhler) (Німеччина); Петер Гжибек (Peter Grzybek), Еммеріх Келіх (Emmerich Kelih) (Австрія); Гейза Віммер (Geiza Wimmer) (Словаччина); Адам Павловські (Adam Pawłowski), Ядвіґа Самбор (Jadwiga Sambor) (Польща); Юхан Тулдава (Естонія); Раймунд Піотровський, Анатолій Шайкевич (Росія) та інші. В Україні квантитативними дослідженнями мовних явищ займаються Володимир Широков, Максим Кригін, Валентина Перебийніс, Соломія Бук та інші.

Вказані вище методи використовують під час дослідження явищ мови та мовлення у трьох умовних напрямках: отримання різних кількісних відомостей; використання методів теорії ймовірностей для побудови лінгвістичних моделей, здебільшого з використанням даних попереднього напрямку; статистична перевірка гіпотез про ті чи інші явища.

Вивчення питань змісту, структури, функцій фразеологічних одиниць та ідіом військового дискурсу передбачає підбір такого масиву фразеологізмів, який би забезпечив можливість подальшого достовірного дослідження на високому рівні статистичної значущості в контексті вирішення

зазначеного завдання, тобто формування репрезентативної вибірки ідіом військового дискурсу.

Питання інструментальних можливостей формування відповідних масивів окреслені в низці робіт, зокрема детальне відображення вони знайшли у роботі В. І. Перебийніс «Математична лінгвістика» [9, с. 76]. У цій праці автор обґрунтовує можливість використання для формування достатніх масивів (вибірок) низки формул, які базуються на застосуванні понять відносної похибки вибірки, відносної різниці, абсолютної частоти, обсягу генеральної і вибіркової сукупності.

Аналіз наведених у вказаній роботі формул дозволяє зробити висновок, що для визначення обсягу вибіркової сукупності ідіом військового дискурсу доцільно скористатися формулою:

$$m = \left(\frac{1,96}{\delta} \right)^2, \quad (1)$$

де δ – відносна похибка, m – абсолютна частота або кількість вживань досліджуваних одиниць, тобто шукана величина обсягу вибірки.

Залежно від величини δ обсяг вибірки може мати різне значення. При дослідженні різних мовних характеристик приймаються різні значення величини δ . Загалом вважається, що рівень $\delta = 5\%$ забезпечує той обсяг вибірки, яка є репрезентативною. Аналіз різних літературних джерел (від навчальних посібників з питань квантитативної лінгвістики до статей, у яких досліджувалися питання формування вибірок для дослідження різних мовних характеристик) дозволяє зробити висновок, що дослідження ідіом військового дискурсу в сучасній англійській мові відноситься до тих завдань, для яких величина $\delta = 5\%$ може забезпечити прийнятні результати. Тому для дослідження фразеологічного простору англо-мовного військового дискурсу доцільно сформулювати вибірку фразеологізмів обсягом 1537 одиниць, аналіз яких у подальшому і складе базу для вивчення питань змісту та зазначених ідіом, розвитку теорії ідіоматики.

Проведений аналіз фразеологічної вибірки дозволив виявити ситуацію щодо частоти появи ідіом певних конструкцій у текстах на військову тематику, оцінити яку можна з таблиці 1.

Аналіз табл. 1 засвідчує, що наведені конструкції фразеологізмів є найбільш вживаними, причому більшість із них виконують роль дієслів і ядерним компонентом у них є саме дієслово; серед фразеологізмів, у конструкції яких присутні іменники з прийменниками, є адвербіальні і субстантивні; у текстах є конструкції, які поєднують

Класифікація фразеологізмів у текстах на військову тематику

Конструкція	Відсотковий склад	Клас	Приклади
V. + N.	30%	Дієслівні	Break the silence. There was silence, on the quarterdeck as the officers regarded the dark stain. 'Majabigwaduice', McLean broke the silence. Take time. 'What the devil takes all this time?' he growled. Make conversation. He liked Moore very much, considering the young man to make conversation.
V. + N. + Prep.	12%	Дієслівні	Set fire to but instead Mowat returned with a flotilla that had bombarded the town from dawn to dusk, when most of the houses lay shattered, he had sent shore parties to set fire to the wreckage. Pay attention to Indeed, sir indeed, 'Moore said, still not paying proper attention to his commanding officer's remarks. Take comfort in He felt a shiver of nervousness in his soul, then took comfort that he was not alone in his responsibility.
V. + Pron. + N.	10%	Дієслівні	Beg one's pardon 'Calf', Calef said. 'I beg your pardon'. 'My name, General, is pronounced Calf'. Give someone hell 'Give them hell, General,' one man said, a sentiment echoed by everyone. Enter one's head 'Can I ask you something, sir?' 'Whatever enters your head, Brown.
V. + Prep. + N.	9%	Дієслівні	Hang in the air. The accusation was now open. The word hung in the dusty air. Come to senses. 'The Congress must come to its senses', Gates declared. Engage in conversation. Smoke seeped from the chimney, suggesting someone was home, but Saltonstall had no wish to engage in a conversation with some dirt-poor peasant.
Prep. + N.	9%	Адвербіальні	Under the illusion. He was under no illusions. On duty. On a normal day, and this was not a normal day, whenever he entered the chamber he would not be met by a handful of members who would rise politely from the red benches, bow to the Lord Chancellor and remain standing while the bishop on duty conducted morning prayers, after which the business of the day could commence. On the contrary. On the contrary, I confess it to be one of the most difficult decisions. I've had to make in my long career at the bar.
Prep. + N. + Prep. + N.	8%	Субстантивні	In defence of smth or near it to fortify they have declared to me they would spit every drop of their blood in defence of their Land and Liberty. On the point of smth he would have made a stronghold at the harbour's entrance, high on the point of land that dominated both the wide bay and the harbor. From dawn to dusk but instead Mowat returned with a flotilla that had bombarded the town from dawn to dusk, when most of the houses lay shattered, he had sent shore parties to set fire to the wreckage.
V. + Pron. + Adj.	7%	Ад'єктивні	Do one's best. Lovell knew of the antipathy between Todd and Revere and did his best to defuse whatever was in major's mind. Take it public revered chairman who had dragged the company into the XX century before taking it public. Drive someone crazy. Sometimes she thought it would all drive her crazy.
Інші	20%		Step into someone's shoes. He wanted to put himself in his enemy's shoes and decide how he would attack the peninsula if he were a rebel. Take in one's arms. He thought how sad it would be to die amidst that chaos without ever having held a girl like Bethany in his arms. In someone's infinite wisdom p. 108 'God in his infinite wisdom selects His instruments', Murray said effusively, bowing a second time to Lovell.

дієслово, числівник і прислівник, при цьому такі фразеологізми є ад'єктивними.

Висновки і пропозиції. Підбиваючи підсумок, варто зазначити, що:

– на нашу думку, найбільш прийнятним підходом щодо класифікації фразеологізмів є комбінований (системний), який поєднує кілька критеріїв (семантичний, синтаксичний);

– аналіз художніх текстів на військову тематику дозволив виявити, що фразеологізми, які зустрічаються у них, незважаючи на зміст тексту, є частково загальноживаними, а частково – професійно спрямованими;

– використання методів статистичної лінгвістики дозволило встановити достатню чисельність репрезентативної вибірки ідіом військового дискурсу для отримання достовірних висновків і результатів цього дослідження;

– проведений аналіз текстів на військову тематику умовно дозволив розподілити фразеологічні одиниці за семантичними та граматичними якістьми на дієслівні, адвербіальні,

ад'єктивні, субстантивні та вигуки (прислів'я, приказки, вигуки);

– під час здійснення класифікації ідіом було виділено склад найбільш часто вживаних за структурою фразеологізмів, виділено ядерний компонент та встановлено їх граматичну роль у реченні. Встановлено, що більшість розглянутих структур є дієслівними ідіомами, а також те, що наявність у ядерному компоненті дієслова відразу відносить такий фразеологізм до цієї групи; дієслова можуть бути присутні у рідше вживаних ад'єктивних ідіомах, тобто таких, що виконують роль обставини у реченні; адвербіальні та субстантивні фразеологізми обов'язково мають у складі іменник.

Отже, проведений аналіз дає змогу отримати повнішу характеристику не лише семантичних якостей і характеристик фразеологічних одиниць, а й граматично-структурних особливостей ідіом. Надалі, на нашу думку, доречно було б окреслити інші критерії класифікації фразеологічних одиниць, які б охоплювали комунікативні, когнітивні та прагматичні виміри їх функціонування у різних типах дискурсів загалом і військовому зокрема.

Список літератури:

1. Алефиренко Н. Ф. Проблемы фразеологического значения и смысла (в аспекте межуровневого взаимодействия языковых единиц) : монография. Астрахань : Издательский дом «Астраханский университет», 2000. 220 с.
2. Алефиренко Н. Ф. Спорные проблемы семантики. Москва : Гнозис, 2005. 326 с.
3. Аракин В. Д. Сравнительная типология английского и русского языков. М. : Просвещение, 1989. 254 с.
4. Балалыкина Э. А. Семантические законы и история слов. Казан. гос. ун-т., филол. фак-т. Казань : Казан. гос. ун-т, 2004. С. 31–38.
5. Виноградов В. В. Русский язык (грамматическое учение о слове) : учебное пособие для вузов, 3-е изд. Москва : Высшая школа, 1986. 640 с.
6. Кунин А. В. Английская фразеология. Москва : Высшая школа, 1970. 344 с.
7. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка. Москва : Феникс, 2005. 488 с.
8. Ожегов С. И. О структуре фразеологии (в связи с проектом фразеологического словаря русского языка) / Лексикология. Лексикография. Культура речи. М., 1974. С. 200.
9. Перебийніс В. І. Математична лінгвістика : навчальний посібник. К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. 125 с.
10. Jeffrey Archer Best Kept Secret. Clifton Chronicles. Macmillan (UK), 2013. 400 p.
11. Merriem-Webster's Advanced Learner's English Dictionary. New-York : Merriem-Webster. Inc, 2008. 2032 p.
12. Patrick Robinson Nimitz Class. Century Books Limited, 1997. 541 p.
13. Webster N. A Grammatical Institute of the English Language. Part 2. Boston : Thomas & Andrew's, 1790. 116 p.
14. West A. Elements of English Grammar. Toronto : The Copp, Clark Company, 1896. 288 p.

Basaraba I. O. ENGLISH-LANGUAGE PHRASEOLOGICAL UNITS: CLASSIFICATION PROBLEM

The article highlights the main key issues in the field of phraseology, related to the classification of phraseology, as well as the allocation of the boundaries of the phraseological fund. According to the author, the most acceptable approach to the classification of phraseology is a combined, ie systemic, which combines several criteria (semantic, syntactic, etc.)

In addition, the article explores the concept of enantiosemia, as well as reveals its place in the phraseology of modern English. The author believes that enantiosemia is a very important and complex phenomenon for modern semasiology. The paper considers the classification of structural and grammatical types of phraseological units and determines the linguistic features of phraseological units with the opposite meaning.

In the article the author highlights certain problems of the principles of selection of vocabulary classification by parts of speech; various approaches to the division of words into parts of speech are presented; the analysis of typological classifications of phraseological fund is carried out. The phraseological units of military discourse in the English language are analyzed according to the structural-semantic principle into nominative (substantive, adjective, adverbial), nominative-communicative (verb).

The article concludes that most phraseological units of military discourse are inversions, to a greater extent, which belong to verb phraseological units; methods of statistical linguistics were used, which allowed to establish a sufficient number of a representative sample of idioms of military discourse to obtain reliable conclusions and results of our study. According to the author, it would be appropriate to outline other criteria for the classification of phraseological units, which would cover the communicative, cognitive and pragmatic dimensions of their functioning in different types of discourses, in general, and the military in particular.

Key words: *phraseological units, classification, groups, military text, partial-linguistic construction, enantiosemia.*